

SCHWARZ, Michal a Ondřej SRBA. *Vietnam v éře západních velmocí*. Brno : Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2016, 190 s. ISBN 978-80-210-8492-6.

Odborní asistenti Ústavu jazykovedy a baltistiky Masarykovej univerzity, Michal Schwarz a Ondřej Srba, podávajú v predkladanej monografii exkurz do dejín Vietnamu od obdobia prvých kontaktov tejto krajiny so západnými štátmi do súčasnosti. Ako autori v úvode naznačili, v tejto publikácii nebol v rámci obmedzeného rozsahu priestor na systematické líčenie vývoja v oblasti kultúry, ekonomiky, literatúry a pod. Monografia sa tak zaoberá najmä politickým vývojom Vietnamu, ktorý bol determinovaný zahraničnými vplyvmi.

Publikácia je rozdelená do ôsmich kapitol a autori pri nej využili širokú škálu prameňov a literatúry ako domácej, tak aj zahraničnej proveniencie – anglosaskej, francúzskej či ruskej. Fondy knižníc Vietnamskej štátnej univerzity v Ho Či Minovom meste a Minzu university of China v Pekingu poskytli pramenný materiál najmä vietnamskej a čínskej historiografie.

Prvé tri kapitoly približujú stručnú históriu Vietnamu z pohľadu dynastických sporov medzi jednotlivými rodmi v krajine, bojujúcimi o moc v 16. a 17. storočí a vývoj krajiny do 19. storočia. Dominantnou mocnosťou v tejto oblasti je Čína, no v tomto období sa do Vietnamu dostávajú aj Portugalci, či Holanďania, a prostredníctvom misijnej činnosti aj ďalšie európske mocnosti.

Francúzske prenikanie a následné obsadenie Indočíny predstavovalo špecifickú časť vietnamskej histórie. Kapitoly štyri až šesť zachytávajú francúzsku prítomnosť vo Vietname. Autori zhodnotili pozitíva a negatíva francúzskeho vplyvu na Vietnam v koloniálnom období a predstavili ako politický, tak aj spoločenský život v krajine, ekonomické faktory, využitie národnostných menšín, či demografický vývoj pod francúzskou správou. Osobitnou súčasťou tohto obdobia boli protifrancúzske povstania, vietnamský nacionalizmus a počiatky komunizmu, na čele s Ho Či Minom.

Šiesta, najrozsiahlejšia kapitola je venovaná vojnám v Indočíne v 20. storočí. Na jej začiatku je charakterizovaný stav vo Vietname na konci druhej svetovej vojny a následné vyhlásenie Vietnamskej demokratickej republiky. Návrat Francúzov a prvá indočínska vojna znamenala masívnejšie zapojenie svetových mocností v tomto geopolitickom priestore. Rozdelenie Vietnamu 17. rovnobežkou na dva štáty využili autori na opis pomerov, ako aj zahraničnopolitických aktivít a podporovateľov oboch znepriatelených strán. Druhej vojne v Indočíne je venovaná obzvlášť veľká pozornosť. Tá je prezentovaná popisom vojensko-politických aktivít ako vietnamských, tak aj čínskych, sovietskych či amerických síl rok po roku. V závere kapitoly sú uvedené štatistické údaje a dodatky k tejto vojne.

Posledné dve kapitoly predstavujú vývoj vo Vietname po zjednotení a popisujú obnovu krajiny po ťažkých vojnových rokoch. Vietnam sa však ani v 80. a 90. rokoch 20. storočia nevyhol ozbrojeným stretom, najmä so susednými krajinami a práve vzťahom s Thajskom, Kambodžou, Laosom a Čínou sa autori venujú v siedmej kapitole. Všeobecný rozvoj krajiny, migráciu ako celospoločenský jav, obchod-

né a ekonomické progresy, etablovanie krajiny do zahraničnopolitických štruktúr a úlohu komunistickej strany vo vedení Vietnamu autori analyzovali prakticky až do súčasnosti.

Monografia *Vietnam v ére západných veľmocí* prezentuje špecifickú kapitolu z moderných dejín Vietnamu. Je určená všetkým záujemcom o históriu tejto krajiny. Publikácia je vhodne doplnená viacerými štatistickými tabuľkami a prehľadmi zachytávajúcimi najvýznamnejšie osobnosti, zmluvy a udalosti z dejín Vietnamu. Autori v práci okrajovo charakterizujú aj česko-vietnamské vzťahy. V závere publikácie sa nachádza resumé v anglickom jazyku.

Erik Ondria